

Міністерство освіти і науки України
Департамент освіти і науки
Миколаївської обласної військової адміністрації
Національний університет кораблебудування
імені адмірала Макарова
Навчально-науковий гуманітарний інститут

МАТЕРІАЛИ

Національний університет
кораблебудування
імені адмірала Макарова

Навчально-науковий
гуманітарний інститут

VIII ВСЕУКРАЇНСЬКОЇ СТУДЕНТСЬКОЇ НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ

АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ СОЦІАЛЬНО- ГУМАНІТАРНИХ ДИСЦИПЛІН

м. Миколаїв
4 квітня 2025

54025, м. Миколаїв, пр. Героїв України 9,
тел.: +38(0512)42-47-33

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ДЕПАРТАМЕНТ ОСВІТИ І НАУКИ
МИКОЛАЇВСЬКОЇ ОБЛАСНОЇ ВІЙСЬКОВОЇ АДМІНІСТРАЦІЇ
НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ КОРАБЛЕБУДУВАННЯ
ІМЕНІ АДМІРАЛА МАКАРОВА
НАВЧАЛЬНО-НАУКОВИЙ ГУМАНІТАРНИЙ ІНСТИТУТ
КАФЕДРА СОЦІАЛЬНО-ГУМАНІТАРНИХ ДИСЦИПЛІН ТА
ФІЛОСОФІЇ

**АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ
СОЦІАЛЬНО-ГУМАНІТАРНИХ НАУК:
ПЕРСПЕКТИВИ ТА ВИКЛИКИ**

Матеріали VIII Всеукраїнської студентської
науково-практичної конференції

4 квітня 2025 року

МИКОЛАЇВ

2025

УДК 1: 3: 001: 8 (062.552)

А 38

Науковий редактор: Людмила Матвієнко, кандидат історичних наук, доцент

Редакційна колегія: Ірина Ворчакова, кандидат політичних наук, доцент;

Оксана Гінкевич, кандидат педагогічних наук, доцент;

Людмила Мухіна, кандидат психологічних наук, доцент;

Оксана Патлайчук, кандидат філософських наук, доцент;

Михайло Федоренко, кандидат історичних наук, доцент;

Ірина Шаповалова, кандидат філософських наук, доцент.

Затверджено Вченою радою НУК

Протокол №4 від 25.04.2025

А 38

Актуальні проблеми соціально-гуманітарних наук: перспективи та виклики: матеріали VIII Всеукраїнської студентської науково-практичної конференції. 4 квітня 2025 року. Миколаїв : НУК ім. адм. Макарова, 2025. 721 с.

У матеріалах конференції подається комплексний аналіз актуальних проблем соціально-гуманітарних наук. Зокрема розглядаються психолого-педагогічні проблеми становлення особистості, осмислюються трансформації та перспективи сучасного соціального і політичного процесу; визначається специфіка дискурсу історії та розвитку регіональних медіа.

Матеріали конференції стануть у пригоді дослідникам соціально-гуманітарних наук, магістрантам, студентам.

УДК 1: 3: 001: 8 (062.552)

© Національний університет кораблебудування
імені адмірала Макарова, 2025

Шановні колеги, студенти!

Від імені оргкомітету та кафедри соціально-гуманітарних дисциплін та філософії Національного університету імені адмірала Макарова дозвольте висловити щирю вдячність співробітникам, викладачам та здобувачам освіти Київського столичного університету імені Бориса Грінченка, Українського державного університету імені Михайла Драгоманова, Національного університету кораблебудування імені адмірала Макарова, Національному університету «Одеська політехніка» Вінницького державного педагогічного університету імені Михайла Коцюбинського, Полтавського національного педагогічного університету імені В. Г. Короленка, Кам'янець-Подільського національного університету імені Івана Огієнка, Одеського національного університету імені І. І. Мечникова, Івано-Франківського національного технічного університету у нафти і газу, Південноукраїнського національного педагогічного університету імені К.Д. Ушинського, Чорноморського національного університету ім. Петра Могили, Херсонського державного університету, Наукового ліцею №3 Полтавської міської ради за активну та постійну участь у проведенні VIII всеукраїнської студентської Науково-практичної конференції: «Актуальні проблеми соціально-гуманітарних наук: перспективи та виклики».

Бажаємо Вам натхнення, внутрішньої стійкості та сили, творчої наснаги та професійних успіхів! Шановні колеги, сподіваємося, що ми і в майбутньому зможемо розвивати нашу співпрацю з метою розвитку студентської науки України!

З повагою завідувач
кафедри соціально-гуманітарних
дисциплін та філософії

Людмила Матвієнко

ЗМІСТ

РОЗДІЛ І АКТУАЛЬНІ ПИТАННЯ ІСТОРИЧНОЇ НАУКИ В СУЧАСНИХ ВИМІРАХ

Звеліндовська Ю. Р., Матвієнко Л. В. Роль золотарства у козацькій Україні	15
Мінаєв А. І., Матвієнко Л. В. Винахід змінив світ назавжди	19
Фоменко К. А., Матвієнко Л. В. «Німецький Гібралтар» – нереалізований проєкт Адольфа Гітлера.....	22
Остапенко К. А., Гребеньова В. О. Повстання у Кванджу (1980 р.) як крок до корейської демократії	25
Іванов В. А., Федоренко М. О. Політика багатовекторності України 1991-2014 роки. Причини і наслідки	30
Ферцович М. С., Федоренко М. О. Оборона Миколаєва у 2022 році за матеріалами ЗМІ	41
Олейников Є. О., Федоренко М. О. Російська весна, як початок сучасної російсько-української війни	49
Піструй А. С., Побережець Г. С. Історія як інструмент формування національної ідентичності в умовах глобалізації	53
Талюта І. О., Побережець Г. С. Миколаївська конка: втрачені сторінки історії міста	57
Дюміна К. М., Бобіна О. В. Мої переживання Великої Війни.....	60
Луценко І. В., Коваленко О. В. Концепція тоталітаризму: зміст та витоки. 64	
Ленець М. В., Зубко О. А. Візуалізація «кам'яної баби» половецького часу з палацу Кочубеїв у Диканьці за допомогою фотограмметрії.....	69
Коч Д. Д., Куриленко Т. В. Миколаїв та Миколаївщина в російсько-українській війні 2014-2024 рр.: стратегічна роль в контексті національної безпеки України.....	72
Яриловець В. В., Буглай Н. М. Перша світова війна як глобальний міжнародний конфлікт.....	76
Медулашвілі Т. К., Буглай Н. М. Зовнішня політика Отто фон Бісмарка в контексті стратегії «реальної політики»	79
Єдин В. В., Буглай Н. М. Повоєнне врегулювання «німецького питання» (1945–1949 рр.).....	83
Балаж А. В., Стахов Б. О., Опря І. А. Ева Перон як символ боротьби за гендерну рівність	87

Фоменко К. А.

група 2723, філологічний факультет
Національний університет кораблебудування імені адмірала Макарова
Миколаїв, Україна
kfm29461@gmail.com

Матвієнко Л. В.

кандидат історичних наук, доцент кафедри
соціально-гуманітарних дисциплін та філософії
Національний університет кораблебудування імені адмірала Макарова
Миколаїв, Україна
liudmyla.matviienko@nuos.edu.ua

«Німецький Гібралтар» – нереалізований проєкт Адольфа Гітлера

Анотація: У статті розглянуто роль та місце Півдня України в окупаційних планах нацистської Німеччини, які мали назву "Німецький Гібралтар". Особливу увагу приділено винятковому становищу та значенню Південної України та Криму в нацистській колонізаційній програмі, яка була розроблена у відповідь на розвиток подій на радянсько-німецькому фронті під час війни.

Ключові слова: Нацистська Німеччина, Німецький Гібралтар, Крим, Україна, Рейх, колонізація, переселення.

«Німецький Гібралтар» – так Адольф Гітлер називав майбутнє Криму у своїх задумах щодо Третього рейху. Ідея полягала в перетворенні півострова на стратегічну військову базу, забезпечення військово-морського контролю над Чорним морем і використання його як інструменту спостереження для союзників. Ця концепція була частиною нацистських амбіцій панування у Східній Європі.

Нацистське керівництво розглядало Крим як ключовий елемент у встановленні «нового порядку» на окупованих радянськими військами територіях: згідно з меморандумом, поданим міністром східних територій Альфредом Розенбергом у квітні 1941 року, Крим спочатку мав увійти до складу «незалежної» України, але згодом перетворився на райхскомісаріат. Він став незалежною адміністративною одиницею. У цих планах півострів мав слугувати військовою базою, подібною до Гібралтару на Чорному морі. Однак впливові діячі, такі як Роберт Рей, розглядали Крим як курорт виключно для німців. [3]

Нацисти хотіли не лише змінити адміністративний статус Криму, але й повністю змінити його етнічний склад. Гітлер вважав, що територія Радянського Союзу достатньо велика для розміщення корінного населення півострова і наголошував на необхідності вигнання «чужинців» та переселення німців. Існувало кілька варіантів переселення німців до Криму.

Перший задум передбачав переселення етнічних німців з Придністров'я (між річками Дністер і Південний Буг), які були нащадками переселенців ХІХ століття. Однак, попри те, що ця ідея була логічною і здійсненою, вона так і не була реалізована через брак ресурсів та організаційні труднощі. [2]

Другий проєкт виник улітку 1942 року і стосувався переселення німців з Південного Тіролю, який відійшов до Італії після Першої світової війни. Адольф Гітлер вважав, що клімат та географічне розташування Криму ідеально підходить для тірольців. Реалізація другого варіанта колонізаційної програми була відкладена через опір Генріха Гімmlера, який мав інші наміри щодо тірольців.

Третім планом створеним восени того ж 1942 року була евакуація німецьких поселенців з Близького Сходу, зокрема з Палестини. Однак британська військова присутність у регіоні робила реалізацію цього проєкту майже неможливою. Всупереч великим амбіціям, ці задуми зіткнулися з багатьма перешкодами: у 1943 році начальник штабу Вермахту Вільгельм Кейтель попереджав, що кримська економіка може зруйнуватися, якщо місцеве населення буде виселено. Навіть Адольф Гітлер і Генріх Гімmlер були змушені визнати, що масштабне переселення стане можливим лише після закінчення війни.

Отже, у результаті жоден з варіантів переселення не був реалізований, а окупація Криму виявилася лише тимчасовою. Нацистські мрії перетворення Криму на «Німецький Гібралтар» залишився нереалізованим через військові невдачі, логістичні труднощі та спротив самих нацистських лідерів. Окупація півострова принесла лише страждання місцевому населенню, а спроби «очищення» Криму так і не були реалізовані. Зрештою, депортацію кримчан, що почалася у 1944 році здійснила радянська влада, але це була одна з найважчих подій в історії Криму.

Список використаних джерел

1. Громенко С., Готенланд – альтернативне майбутнє Криму. 2016 URL:<https://ua.krymr.com/a/27863177.html> (дата звернення: 16.01.2025).
2. Захарченко О., Нацистський проєкт «Готенланд» в Криму і на Півдні України., м. Миколаїв, 2016 URL: <http://mdu.edu.ua/wp-content/uploads/Hist-visnyk-42-7.pdf> (дата звернення: 10.01.2025).
3. Kunz N., Die Krim unter deutscher Herrschaft (1941–1944):

Germanisierungsutopie und Besatzungsrealität. 2006 URL:
<https://academic.oup.com/ehr/article-abstract/CXXI/494/1561/389354?redirectedFrom=fulltext> (дата звернення:
21.01.2025).

Fomenko K. A.
group 2723,
Educational and Scientific Humanitarian Institute
Admiral Makarov National University of Shipbuilding
Mykolaiv, Ukraine
kfm29461@gmail.com

Matviienko L. V.
Candidate of Historical Sciences, Assistant Professor
Admiral Makarov National University of Shipbuilding
Mykolaiv, Ukraine
liudmyla.matviienko@nuos.edu.ua

"German Gibraltar" - Adolf Hitler's unrealized project

Abstract: The article examines the role and place of Southern Ukraine in the occupation plans of Nazi Germany. Particular attention is paid to the exceptional position and significance of Southern Ukraine and Crimea in the Nazi colonisation programme, which was developed in response to developments on the Soviet-German front during the war.

Keywords: Nazi Germany, German Gibraltar, Crimea, Ukraine, Reich, colonization, resettlement.

Наукове видання

**АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ СОЦІАЛЬНО-ГУМАНІТАРНИХ НАУК:
ПЕРСПЕКТИВИ ТА ВИКЛИКИ**

Матеріали VIII Всеукраїнської студентської науково-практичної конференції

4 квітня 2025 року

Відповідальність за достовірність фактів, цитат та інших відомостей несуть
автори публікацій

Науковий редактор:

канд. іст. наук, доцент Людмила Матвієнко

Технічний редактор:

Юлія Сергієва